

Niveaus van natuurinclusieve landbouw

Binnen de bestemming Agrarisch – Extensief kunnen diverse niveaus van natuurinclusieve landbouw gelden. Deze is/zijn in de bestemmingsomschrijving aangegeven

- Natuurinclusieve landbouw niveau 0: minimaal natuurinclusief (grondgebonden landbouw bedrijf, houdt zich aan milieuregels en doet aan weidegang en/ of vergroeningsmaatregelen).
- Natuurinclusieve landbouw niveau 1: gedeeltelijk natuurinclusief (bijvoorbeeld landbouwbedrijf dat op een deel zijn gronden agrarisch natuur- en landschapsbeheer uitvoert: bedrijven met ANLb¹ contract).

Door op een deel van het land maatregelen te treffen wordt biodiversiteit bevorderd, bijvoorbeeld door maatregelen in het kader van collectief agrarisch natuurbeheer², maar ook door nestkastjes op te hangen of door erfbeplanting. Over het algemeen zijn dit reguliere bedrijven die aan agrarische natuurbeheer doen. Hierbij kan worden gedacht aan het aanleggen van (bloeiende) akkerranden, later maaien, aanleggen en beheren van landschapselementen, toepassen van groenbemesters en vanggewassen en het creëren van mozaïek.

- Natuurinclusieve landbouw niveau 2: grotendeels natuurinclusief (bijvoorbeeld biologische landbouw).

Er wordt op verbetering van de functionele biodiversiteit gestuurd door optimalisering van kringlopen op het bedrijf. Hierbij wordt de stap naar grondgebondenheid gezet, wordt het natuurlijk gedrag van dieren gestimuleerd en wordt er gestuurd op verbetering van bodem-, gewas- en diercycli.

Hierbij behoort ook de niet kerende grondbeweging, blijvend grasland en een veranderd mestgebruik, waardoor het bedrijf extensiever wordt waarbij deze maatregelen gelden voor 50% van de gronden van het bedrijf.

Bij een omschakeling naar niveau 2 is de verwachting dat de voedselrijkdom van de bodem verbetert, er meer variatie in structuur komt door aangepast maaibeheer en meer nestgelegenheid voor insecten ontstaat door vertrapping als gevolg van vervroegde weidegang. Door dit laatste zullen er verspreid over het land kleine plekken ontstaan met pionier- en tredplanten.

- Natuurinclusieve landbouw niveau 3: Volledig natuurinclusief (bijvoorbeeld landbouwbedrijven die biodiversiteit volledig integreren op hun bedrijf).

Kringlopen zijn geoptimaliseerd en de geteelde gewassen en gehouden vee-rassen passen bij de kenmerken en (on)mogelijkheden van de omgeving; het bedrijf vormt 1 systeem met het omliggende landschap en bedrijven in de buurt.

Bij dit niveau is het bedrijf geheel grondgebonden en wordt er gebruik gemaakt van kruidenrijk grasland en robuuste koeienrassen en worden landschapselementen aangelegd en onderhouden met het oog op specifieke soorten. Een volledig grasgevoerd bedrijf behoort ook tot dit niveau. Bedrijven die tot dit niveau behoren, kunnen door deelname aan een gebiedsontwikkeling bijdragen aan de ambities voor groenblauwe dooradering en soortenbeheer.

Tot dit niveau behoort een extensief bedrijf met bijvoorbeeld strokenteelt, vogelakkers en/of een plas-drassysteem. Natuurinclusieve maatregelen zijn genomen op het gehele bedrijf en zijn onderdeel van de bedrijfsvoering.

Natuurinclusieve maatregelen

In de onderstaande tabel staan de maatregelen die een agrarisch bedrijf zou kunnen nemen en bij welk(e) niveau(s) de maatregel hoort. De volgorde van maatregel in de tabel is willekeurig.

Maatregel	Niveau
Kruidenrijk blijvend grasland	1-2-3
Weidegang	1-2-3
Groenbemesters, vanggewassen	1-2-3
Inzaaien van akkerranden en/ of bloemstroken	1-2-3
Landschapselementen aanleggen/ beheren met oog voor het landschap dat past bij de streek	1-2-3
Latere maaidatum	1-2-3
Weidevogelbeheer	2-3
Mestkwaliteit en -diversiteit aanpassen	2-3
Niet-kerende grondbeweging	2-3
Vervroegde weidegang	2-3
Geen of zeer beperkt gebruik gemaakt van beschermingsmiddelen en medicijnen	2-3
Grondgebondenheid (gesloten mestkringloop)	2-3
Volledig grasgevoerd bedrijf	3
Dubbeldoelrassen	3
Gesloten kringlopen	3
Strokenteelt	3